

แบบสรุปนวัตกรรม

๑. ชื่อนวัตกรรม “รู้ทัน ลดเสี่ยง เลี่ยงมะเร็งช่องปาก”

ประเภทนวัตกรรม (จำแนกตามเป้าหมาย)

- ☒ นวัตกรรมผลิตภัณฑ์ (product innovation)
☐ นวัตกรรมบริการ (service innovation)
☐ นวัตกรรมกระบวนการ (process innovation)

สาขาที่ประกวด สาขาทันตสุขภาพ

จังหวัด นครนายก

อสม.ดีเด่นระดับ ☐ เขต ☒ ภาค ☐ ชาติ

๒. ข้อมูลส่วนตัว

ชื่อ นางพัฒน์นิยา ไทธานี

ที่อยู่ บ้านเลขที่ ๑๐๕/๑๐ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลพรหมณี อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก

อาชีพ รับจ้าง

สถานภาพ สมรส

ระดับการศึกษา ปวส.บริหารธุรกิจ

ระยะเวลาเป็น อสม. ๑๔ ปี

คติประจำใจ ทำวันนี้ให้ดีที่สุด

๓. ที่มาและความสำคัญของการสร้างนวัตกรรม

ประเด็นที่สำคัญที่ทำให้เกิดนวัตกรรม

๑. แร้งบันดาลใจจากคุณพ่อ

๒. ปัจจัยด้านพฤติกรรมและการดูแลสุขภาพช่องปากที่ไม่พึงประสงค์ของประชาชน

๓. เพื่อให้ประชาชนเข้าถึงการตรวจคัดกรองรอยโรคในช่องปากอย่างต่อเนื่อง อันเป็นแนวทางการป้องกันการรักษา และลดการสูญเสียชีวิตจากการเกิดโรคมะเร็งในช่องปากได้ในอนาคต

๔. การตรวจคัดกรองมะเร็งในช่องปากเป็นการตอบสนองนโยบายของกระทรวงสาธารณสุข

จึงคิดนวัตกรรมขึ้นมาเพื่อช่วยในการทำงานของ อสม. ง่ายขึ้น ซึ่งจากการดำเนินงานทันตสุขภาพที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้ดิฉันได้จัดทำนวัตกรรมขึ้นมา ๑ ชิ้น ซึ่งมีชื่อว่า “รู้ทัน ลดเสี่ยง เลี่ยงมะเร็งช่องปาก” ซึ่งเป็นสื่อการสอนให้ความรู้เรื่องรอยโรคในช่องปากที่นำไปสู่การเกิดโรคมะเร็งช่องปาก นวัตกรรมชิ้นนี้ จัดทำขึ้นเพื่อให้ความรู้ในกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มอายุ ๔๐ ปีขึ้นไป เพื่อให้เข้าใจรอยโรคที่ก่อให้เกิดมะเร็งช่องปากได้ โดยนวัตกรรมชิ้นนี้สามารถทดสอบความเข้าใจเบื้องต้นโดยการให้ผู้ถูกสอนจับคู่ระหว่างรูปภาพ และรายละเอียดโรคเบื้องต้นได้

๔. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้ประชาชนมีความรู้ในการคัดกรองรอยโรคมะเร็งในช่องปากอันเป็นแนวทางการป้องกันการรักษา และลดการสูญเสียชีวิตจากการเกิดโรคมะเร็งในช่องปากได้ในอนาคต

๒. เพื่อตรวจคัดกรองมะเร็งในช่องปากตอบสนองนโยบายของกระทรวงสาธารณสุข

๕. ขั้นตอนการดำเนินงาน

จัดทำสื่อให้ความรู้เรื่องมะเร็งช่องปากโดยจะมีภาพและข้อความที่สามารถเห็นได้ชัดเจน นอกจากนี้สื่อสุขภาพที่เราจัดทำขึ้น ยังมีการจัดทำ QR Code สื่อสุขภาพ ซึ่งเป็นเนื้อหาเกี่ยวกับโรคร้ายในช่องปากและวิธีการตรวจคัดกรองเพื่อให้่ายและสะดวก เข้ากับยุคสมัยที่ Smart Phone เข้ามามีบทบาทสำคัญในชีวิตประจำวัน

๖. ผลการดำเนินงาน/ประโยชน์ที่ได้รับ

ตรวจคัดกรองมะเร็งช่องปากด้วยตนเองจำนวน ๖๘ ราย พบความผิดปกติ ๒ ราย ดังนี้ รายที่ ๑ ตรวจพบความผิดปกติเป็นก้อนสีชมพูเรียบนูน ที่ด้านข้างของลิ้น รายที่ ๒ ตรวจพบความผิดปกติเป็นแผลที่กระพุ้งแก้ม ดิฉันได้ประสานกับทันตภิบาลเพื่อนัดวันเข้ามาตรวจซ้ำที่ รพ.สต. อีกครั้ง

ในวันที่ตรวจซ้ำที่รพ.สต. ดิฉันได้ช่วยทันตภิบาลในการถ่ายรูปคนไข้รายที่ ๑ เพื่อส่งต่อผ่านทาง Teledent หรือทันตกรรมทางไกลเพื่อส่งปรึกษาทันตแพทย์ของ รพ.นครนายก และทันตภิบาลมีการโทรยืนยันกับทันตแพทย์อีกรอบในการส่งต่อผู้ป่วย ซึ่งตอนนี้อยู่ในระหว่างการรอผลตรวจจากทาง รพ.นครนายก ส่วนคนไข้รายที่ ๒ หลังจากส่งทันตภิบาลตรวจ พบว่าเป็นรอยแผลกุดโดนกระพุ้งแก้ม

ตั้งแต่การตรวจเจอความผิดปกติจนถึงการรอฟังผลตรวจนั้น ดิฉันจะโทรศัพท์ถามอาการและให้กำลังใจเพื่อน อสม. ตลอด เพราะความผิดปกติที่เกิดขึ้นไม่จำเป็นที่จะต้องเป็นโรคมะเร็งช่องปาก เพื่อให้เพื่อน อสม. คลายความกังวลในระหว่างรอฟังผลตรวจ ส่วนคนไข้รายที่ ๒ ตอนนี้รอยโรคหายเป็นปกติ

นอกจากนี้ดิฉันได้ถ่ายทอดความรู้จากนวัตกรรม “รู้ทัน ลดเสี่ยง เลี่ยงมะเร็งช่องปาก” โดยมีการวัดประเมินความรู้เพื่อน อสม. ทั้งหมด ๗๖ พบว่าร้อยละ ๘๘.๑๕ ของอสม. สามารถทำแบบทดสอบได้ถูกต้องอย่างน้อย ร้อยละ ๘๐ ทำให้ อสม. เกิดความตระหนักในการตรวจคัดกรองมะเร็งช่องปากด้วยตนเอง เนื่องจากการตรวจพบตั้งแต่ระยะเริ่มแรก จะช่วยลดความรุนแรงของโรค และเพิ่มโอกาสรอดชีวิตได้ขณะนี้อสม. ที่ได้รับการอบรมร้อยละ ๑๐๐ ได้ตรวจคัดกรองมะเร็งช่องปากของประชาชนในคุ้มที่ตนเองรับผิดชอบ

๗. ปัจจัยความสำเร็จ

มีความเสียสละในการทำงาน อสม. มีการพัฒนาตนเอง แสวงหาความรู้เพิ่มเติม มีทักษะและกระบวนการในการสื่อสารที่ดี มีการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมในการสื่อสาร มีการประสานงานที่ดีและได้รับความร่วมมือจากเครือข่าย มีทักษะในการถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ มีความสามารถและทักษะในการพัฒนาชุมชนแบบผสมผสานและสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ให้แก่คนในชุมชนโดยใช้หลัก ๓ Rs

๘. โอกาสพัฒนา

เพื่อน อสม. คนอื่นๆสามารถดำเนินงานด้านทันตสุขภาพได้จากการถ่ายทอดความรู้และกลวิธีในการดำเนินงานจาก อสม.ดีเด่น

๙. ภาคผนวก

